

3. Підсумки роботи електростанцій [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/metaopus/2016/1-2_03_09_04_2016.htm - Назва з титул. екрана.
4. Regulation of the European Parliament and of the Council № 1099/2008 [Electronic resource]. - Access mode : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008R1099>
5. Energy Statistics Manual [Electronic resource]. - Access mode : https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/statistics_manual.pdf
6. ISIC Rev.4 (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, Rev.4) [Electronic resource]. - Access mode : <https://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=27>
7. NACE Rev. 2 Statistical Classification of Economic Activities in the European Community [Electronic resource]. - Access mode : <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5902521/KS-RA-07-015-EN.PDF>
8. Statistical requirements compendium. 2010 edition [Electronic resource]. - Access mode : <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5915733/KS-RA-10-007-EN-EN.PDF/ccead43d-57f3-4dce-aa7d-34e51caadd7d?version=1.0>
9. Final Act of the International Conference and Decision by the Energy Charter Conference in Respect of the Amendment to the Trade-Related Provisions of the Energy Charter Treaty [Electronic resource]. - Access mode : [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:21998A0912\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:21998A0912(01))

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВЕЛИКИХ ДАНИХ (BIG DATA) В СТАТИСТИЧНІЙ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Єршова Ольга Леонідівна,

кандидат економічних наук, доцент
завідувач кафедри інформаційних технологій;

Однволик Вадим Іванович,

кандидат хімічних наук,
доцент кафедри інформаційних технологій;
Національна академія статистики, обліку та
аудиту;

Сорочинський Олексій Олександрович,

спеціаліст вищої категорії, старший
викладач циклової комісії програмування

Сьогодні існування та розвиток економічних об'єктів характеризується високою динамічністю. Постійна зміна умов ведення бізнесу та зовнішнього середовища змушує підприємства активно реагувати на виклики часу. Одна з головних проблем розвитку малого та середнього бізнесу - забезпечення необхідною бізнес-інформацією.

Основними джерелами даних про бізнес-середовище нині є статистична інформація. Але використання статистичних даних для прийняття рішень у малому бізнесі пов'язане з певними труднощами. По-перше, малий бізнес на

спрощеній системі не подає статистичну звітність у необхідному обсязі, а фізичні особи - підприємці не подають її зовсім, хоча за деякими показниками останні відіграють суттєву роль у формуванні бізнес-середовища. По-друге, строки подання статистичної звітності становлять місяць, квартал та рік (для деяких форм), що знижує актуальності звітності, оскільки деякі проекти впроваджуються досить динамічно і можуть закінчуватися навіть за півроку. В такому випадку дані звітності та втрачають актуальність. По-третє, має місце низька довіра бізнесу до статистичних даних та відсутність розуміння зворотного зв'язку між сумлінним поданням статистичної звітності та можливістю використання інформації при прийнятті бізнес-рішень.

За останні роки Державна служба статистики здійснила величезний крок вперед: запущено електронний портал обробки та впроваджено можливість електронної подачі підприємствами статистичної звітності. Це полегшило умови роботи, але не вирішило проблем з актуальністю та довірою до статистичних даних. Здавалося б, ключ до вирішення проблеми лежить на поверхні та полягає в запровадженні нових звітів для підприємств та збільшенні їх кількості. Але таке рішення погіршить умови ведення бізнесу та викличе спротив підприємців.

У сучасних умовах статистична спільнота для вирішення окреслених проблем пропонує використання великих даних (Big data). У 2016 р. у м. Дублін (Ірландія) відбулася III Глобальна міжнародна конференція з використання великих даних в офіційній статистиці, що свідчить про велику увагу до цієї проблеми у світі. Також прогнози дослідників Європейського проекту щодо великих відкритих даних Vigopendata.eu вказують, що на 2020 рік відкриті дані забезпечать Європі 206 млрд євро. Тому для України цей напрям теж має сенс.

Великими даними (Big data) вважаються несистематизовані дані про зовнішнє середовище, які генеруються інформаційно-комунікаційними технологіями поза офіційною статистикою. Джерела таких даних забезпечуються розвитком у країні інформаційних та організаційних технологій. Великі дані характеризуються такими ознаками: великі об'єми, велика швидкість змін та велика різноманітність форматів та видів. Джерелами великих даних можуть бути:

- дані персональних електронних пристроїв (телефони, планшети);
- дані електронної комерції;
- дані запитів в мережі Інтернет;
- дані соціальних мереж;
- дані GPS-навігаторів;
- дані транзакцій з банківських серверів;
- дані електронних сервісів масового користування;
- дані відкритих порталів державних установ (електронний уряд);
- дані будь-яких технічних моніторингових пристроїв [1].

Власниками великих даних є світові технологічні Інтернет-гіганти, телекомунікаційні корпорації, компанії, які розвивають Інтернет-сервіси, банки, страхові компанії, органи державної влади. Рівень розвитку джерел для збирання великих даних для кожної конкретної країни різний. При цьому велике значення мають: технологічний рівень покриття мобільним зв'язком та забезпечення доступу населення країни до мережі Інтернет; розвиток електронних сервісів та

порталів відкритих даних державних реєстрів та забезпечення електронного уряду; розвиток у країні так званої цифрової економіки (упровадження електронних сервісів за допомогою електронних пристроїв). Усі ці фактори забезпечують країну технологіями накопичення та зростання великих даних. Для України актуальними є розвиток покриття Інтернету, розвиток відкритих даних та електронного урядування. Прогрес у цьому напрямі може підвищити інвестиційну привабливість країни та залучити нові іноземні інвестиції.

Використання технологій обробки великих даних зможе забезпечити даними бізнес-спільноту та підвищити ефективність прийняття бізнес-рішень. У майбутньому аналіз великих даних мабуть зможе замінити статистичну звітність повністю, або значну її частину. Основні переваги використання технології аналізу великих даних такі:

- великі масиви даних зменшують ціну похибок та помилок;
- велика швидкість зміни та поповнення інформації в реальному часі забезпечує актуальність даних;
- велика різноманітність уможливорює визначення нових актуальних характеристик бізнес-середовища;
- велика різноманітність джерел походження забезпечує надійність отриманих даних.

Використання великих даних зможе забезпечити бізнес своєчасною, актуальною та надійною інформацією про бізнес-середовище, що стане підґрунтям прийняття ефективних управлінських рішень.

Основною проблемою використання великих даних наразі є відсутність законодавчого врегулювання їх належності та використання, забезпечення анонімності та захисту персональних даних.

Список використаних джерел

1. Майер-Шенбергер В. Большие данные. Революция, которая изменит то, как мы живем, работаем и мыслим / В. Майер-Шенбергер, К. Кукьер. - М. : Манн, Иванов и Фербер, 2014. - 240 с.